

Známalá jména | nováčci. Na výstavě v Litomyšli se představují známá jména i začínající autoři. Maďarský malíř Attila Szűcs (Vievo) je teprve na startu své umělecké kariéry. Na výstavě jsou také práce známého malíře Lubomíra Typlia (Vpravo). REPRO LIT

Výtvarné putování po Litomyšli

Letošní 11. ročník festivalu Výtvarná Litomyšl nabízí 25 výstav po celém městě a okolí.

V zámeckém pivovaru jsou k vidění práce našich i zahraničních malířů, v klášterních zahradách sochy a v litomyšliském kostele je vystavena vzácná madona.

JUDITA MATYÁŠOVÁ

Od roku 2005 je hudební festiva Smetanova Litomyšl svátkem pro milovníky hudby, ale také výtvarného umění. Hlavní výstava letošního ročníku se jmenuje *Tohle není poesie! (Zhroutení citů)* a představuje výběr ze soukromé sbírky Roberta Runta-ka, který je poradce bristocké Tate Gallery pro akvizice současného umění z vy-

chodní Evropy a Ruska. V zámeckém pivovaru se nyní poprvé prezentují díla, která běžně nejsou veřejnosti přístupná. Kurátor Martin Gebroc vybral malby, sochy a objekty, které reflektují téma tělo a figura v současném umění.

Tři výstavní sály nabízí výlet do světa Josefa Bolla, mezi nemištrdné děti Lubomíra Typlia nebo k objektům Kristófa Kintery. „Již tři roky v Litomyšli představujeme ukázky ze sbírek soukromých sběratelů. Tentokrát je to kolekcce Roberta Runta, který zapůjčil na výstavu padesát uměleckých děl. Kromě známých jmen jsou zde i vycházející hvězdy ze zahraničí, například Alexander Tinei nebo Attila Szűcs“ říká Jitka Pánek Jurková, dramaturgyně pořádjící organizace, nadácního Fondu Bohemian Heritage Fund. Jednotlivé výstavní sály spojuje nejen výtvarné umění, ale také hudební doprovod. Každý prostor má jinou atmosféru, jiné hudební téma. Návštěvník výstavy uslyší ukázky z repertoáru Richarda

Návštěvník výstavy uslyší ukázky z repertoáru Richarda Wagnera, v sousedním sále zní hudba Johna Coltranea. V posledním sále hraje hudba kapely The Clash.

„

Wagnera, v sousedním sále zní hudba Johna Coltranea a v posledním hraje hudba skupiny The Clash. Při poslechu punkové kapely můžete obdivovat práce Michala Cimaly, Pasvy Onera a Mhanna Knížka. K výstavě vydalo nakladatelství Arbor vitae obsáhlý katalog, kde jsou in-

Aida pod širým nebem

Opera Aida, vrcholné dílo Giuseppeho Verdiho, se v Plzni představí

1. července v netradicičním open air provedení produkčně a organizačně asi nejrozsáhlejší inscenaci v historii Divadla J. K. Tyla. V amfiteátru na Lochotíně, známém z minulosti folklorního Portu, třinácti minut představení pro pět tisíc diváků volně naváže na loňskou akci: operní představení pod širým nebem. Aidu napsal Verdi podle námětu egyptologa Augusta Marietta pro operní divadlo v Káhiře. Režisérem inscenace v amfiteátru je šéf plzeňské opery Tomáš Pliáš. Silbuje výtvarnou podobu s více než třemi stovkami účinkujících včetně akrobatů, monumentální kulisy a historické kostýmy odkáží ke starověkému Egyptu, chybět nebudou velkopošné obrazovky s videoaerem i detaily pódiového dění. V titulních rolích Aidy a její soupeřky princezny Amneris se představí sopranistky Ivana Veberová a Eva Urbanová, egyptským vojevůdcem Radamesem bude italský tenor Paolo Larizzzone.

Jindřich Rosendorf

Aida, Giuseppe Verdi, amfiteátr Lochotín, Plzeň, 1. července, 20.30, předprodej vstupenek na webu Divadla J. K. Tyla.

Výpravy do mozku

Celým jménem Viljanur Subramanian „Rama“ Ramachandran je proslulý neurovědce narozený roku 1951 v Indii a působící v USA; je profesorem psychologie a neurovědy na Kalifornské univerzitě v San Diegu. Český dosud žádný jeho práce Mozek a jeho tajemství, kterou roku 2013 vydalo nakladatelství Dybbuk. Druhy přeložený svazek vznikl na základě rethorických přednášek, vzdělávacího pořadu BBC: každý rok instituce vyzne jednu vědeckou či myslitelkou osobnost, aby provedla tuto kulturní misi. Kniha krátký výlet po lidském vědomí obsahuje pětici textů vycházejících z Ramachandranových proslulých autoritou: zkoumají neurologických poruch vyvolávajících rozličná nestandardní chování a vnímání. Vědec se tu však vpravuje i na pole estetiky, zamýšlí se nad vzájemem mozku a umění, jeho tvorby i recepce. Na konci svazku čtenář nalezne poměrně obsáhlý slovníček pojmů použitých autorem a také množství obsáhlých poznámek. **Josef Chuchma**

Viljanur S. Ramachandran: Krátký výlet po lidském vědomí. Od psího dvojníka k purpurovým slzám. Přeložil Vojtěch Pšiš, Portál, Praha 2016.

Seznamy táhnou

Seznamy provázají celý příběh lidstva, ale detaily se mění. Právě dorůstá generace, která už nepoznala telefonní seznamy, zato zná seznamy konfigurační SFB či pravdoláskařů. Snad nejobsáhlejší se tématem seznamů zabýval Umberto Eco. A není náhoda, že připravovaná opera Martina Smolky a Jiřina Adámka nese stejný název jako český překlad Ecovy knihy: Bludiště seznamů. Původní verze Seznamy, otevří sel vznikla v roce 2014 pro festival Dny nové opery Ostrava. Nová verze s podtitulem Ztišená opera / Pocta Umbertu Ecovi zazní v Praze. Autor hudby Smolka se netají ani obdivem k Ecovi, ani zálibou v sestavování seznamů vlastních: třeba nástrojových možností či durových a mollových trojzvuků. Nová opera se skládá z výtčí, seznamů, katalogů a ostrátek. Je překomponována pro „komorní obsazení s minimalistickou scénografií, která počítá s těsnou blízkostí diváků a účinkujících“, pravi se v upoutávce. Takže kdo vyhledává vypočtení ze stereotypu, má se na co těšit. **Zbyněk Petráček**

Martin Smolka, Jiří Adámek: Bludiště seznamů. Ztišená opera / Pocta Umbertu Ecovi. Divadlo Alfréd ve dvoře, Praha 7, Premiéra 27. června, reprízy se konají v úterý a ve středu od 20 hodin.

Ostýchavým na cestu

Z titulu knihy Jany Jůzlové Jak si užít cestování by se mohlo zdát, že se jedná o instantní příručku, která se dnes dá v knihkupectví najít téměř ke každé otázce. Je to však spíše sbírka fejetonů, vtipných a poučných historek z cest po Evropě a Asii, doplněná o praktické rady. Některé části – třeba kapitola

o záchodcích ve 26 navštívených zemích – si přímo říkají o nějaké další literární zpracování. Kniha není určena pro ty, kdo často a rádi nezavísele cestují (i když i ti zde najdou ledacos zajímavého), ale spíše pro nesešlé a ostýchavé. Pro lidi, kteří celý život tráví dovolenou za plotem nějakého resortu, ale teď by rádi zkusili něco jiného. Měli však pochybosti, zda se domluví, zda to nebude moc drahé, co si vzít s sebou a zda to vůbec bude stát za to. Jana Jůzlová se tyto pochybnosti snaží rozptýlovat, radí vychutnávat si cestování dojíva všemi smysly. Varuje naopak před přílišnou organizací, posedlostí navštívit vše, co je doporučováno, nebo i před přemírou informací z internetu. Sama se rozhoduje o tom, kam pojedě, často na základě knih, ne nutně cestopisů. Ta její má velký potenciál inspirovat ostatní.

Petr Zidek

Jana Jůzlová: Jak si užít cestování. Knižní klub Universum, Praha 2016. 174 stran.

